

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **L.M.**, zastoupeného Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou se sídlem Černošice, Školní 1238, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 10 Az 19/2004, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2004 č.j. OAM-474/VL-10-P17-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2004 č. j. 10 Az 19/2004 – 34,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 8. 2004 č. j. 10 Az 19/2004 – 34 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2004 č.j. OAM-474/VL-10-P17-2003, kterým nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona.

V odůvodnění rozsudku Městský soud v Praze shrnul skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že azylové řízení přednostně vychází z tvrzení v žádosti o udělení azylu uvedených žadatelem samým. Žalovaný správní orgán dal žalobci možnost uvést všechny skutečnosti, které jej vedly k odchodu z vlasti, popsat okolnosti a události, jimž byl

přítomen a z nichž dovozuje obavu z pronásledování v zemi původu, velmi pečlivě se zabýval tvrzenými důvody žalobce, které by měly odůvodnit udělení azylu a na jeho podrobné a správné závěry v napadeném rozhodnutí lze plně odkázat. V daném případě z tvrzených důvodů žalovaný správně dospěl k závěru, že nejde o pronásledování, že žalobce ani nevyužil prostředky ochrany svého domovského státu, a že okolnosti, za nichž přicestoval do České republiky a kdy podal vlastní žádost o azyl nenasvědčují tomu, že by hlavním motivem jeho odchodu byly skutečnosti podřaditelné pod ustanovení § 12 zákona o azylu. Městský soud v Praze žalobu podanou žalobcem zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že žalovaný správní orgán se v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádal se všemi důkazy, z odůvodnění rozhodnutí není patrné, zda žalovaný zhodnotil všechny skutečnosti, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Žalovaný dle stěžovatele v rozporu s § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „správní řád“), v odůvodnění popisuje pouze skutečnosti zjištěné z výpovědi stěžovatele, skutečnosti zjištěné z informací České tiskové kanceláře a z Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č.j. 107871/2003-LP ze dne 3. 3. 2003. Skutečnosti, které zjistil ze Zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států o stavu dodržování lidských práv v Arménii za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003, v odůvodnění vůbec nejsou uvedeny. Popis úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení důkazů, se pak vztahuje výlučně na hodnocení výpovědi stěžovatele, hodnocení dalších podkladů pro rozhodnutí žalovaný neprovedl, stěžovatel proto považuje jeho rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Stěžovatel se domnívá, že stejného pochybení se dopustil i soud v předcházejícím soudním řízení, když odůvodnění napadeného rozsudku také neobsahuje žádné skutečnosti vyplývající ze shora citované zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států amerických či ze zpráv, na které byl stěžovatel upozorněn v průběhu pohovoru jako na podklady rozhodnutí. Není tak dostatečně zřejmé, zda se soud uvedenými podklady zabýval tak, aby mohl učinit závěr, že rozhodnutí žalovaného správního orgánu vyplývá ze zjištěných podkladů. Odůvodnění napadené rozsudku dle názoru stěžovatele neodpovídá ustanovení § 157 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (dále jen „o. s. ř.“). Stěžovatel dále tvrdí, že žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav, a to zejména ve vztahu k existenci překážek vycestování, neboť tuto otázku je nutné posuzovat na základě informací aktuálních ke dni rozhodnutí, přičemž žalovaný vycházel z informací starších. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek Městského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný konstatuje, že podklady o společenské, politické a hospodářské situaci jsou používány k doplnění výpovědi žadatele o azyl tak, aby správní spis tvořil jednotný a ucelený obraz daného případu, správní orgán však nemůže rozhodnout pouze na základě těchto podkladů, stěžejním a nejdůležitějším důkazem zůstává výpověď stěžovatele a odůvodnění jeho žádosti o azyl. Stěžovatel však v průběhu předmětného správního řízení neuvedl žádné relevantní důvody, které by mohly být podřazeny pod důvody pro udělení azylu dle zákona o azylu. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 3. 2. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že Arménii opustil 27. 1. 2003 pro problémy s násilníky, pracoval na ministerstvu vnitra, v roce 1998 jej zaměstnavatel chtěl propustit do důchodu, on nesouhlasil, napsal stížnost, ale nakonec do důchodu odejít musel. Protože neumí psát ani číst arménsky, byl často napadán svými sousedy a osočován, že je špion, že se má z Arménie odstěhovat, podobně mu bylo vyhrožováno telefonicky. Stěžovatel dále uvedl, že jeho syn byl ve škole napadán spolužáky, manželka se proto rozhodla v prosinci roku 2001 s dětmi odjet do České republiky, po jejich odjezdu neustávaly výhrůžné telefonáty, stěžovatel se o pomoc na policii neobrátil, situaci řešil odjezdem do České republiky. Stěžovatel není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, v Arménii pobírá starobní důchod, v případě návratu do vlasti se obával výhrůžek. Dne 11. 7. 2003 v pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel zopakoval skutečnosti uvedené v žádosti a mimo jiné uvedl, že telefonické výhrůžky neznámých osob započaly na podzim roku 1998, kdy odešel do důchodu, s žádostí o pomoc se nikam neobrátil, jiné problémy ve vlasti neměl. Na otázku, proč neodjel z vlasti již v prosinci 2001 společně s manželkou, odpověděl, že nemohl odjet z finančních důvodů a měl problémy se získáním víza, ze strany státních orgánů mu v odjezdu nebylo bráněno.

Součástí správního spisu jsou také dokumenty Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky o Arménii č.j. 107871/2003-LP ze dne 3. 3. 2003, Zpráva Ministerstva zahraničí Spojených států o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003 a informace České tiskové kanceláře z let 1998 až 2003.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné představit, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovateli měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Podanou kasační stížností stěžovatel uplatnil důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrdí vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatel namítá, že žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádal se všemi důkazy, které měl v rámci řízení ve věci k dispozici, odůvodnění tak neodpovídá požadavkům ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu.

Podle ustanovení § 32 odst. 2 správního řádu rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a podle ustanovení § 34 odst. 5 správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. V projednávané věci bylo tedy na úvaze žalovaného správního orgánu, kolik a jaké důkazy si během správního řízení o udělení azylu za účelem zjištění skutečného stavu věci shromáždí a jakým způsobem se s nimi v rámci svého rozhodování vypořádá. Nejvyšší správní soud má za to, že v rámci daného řízení provedl žalovaný řádné dokazování,

když si opatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí, přičemž vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu, v pohovoru k žádosti a z informací o Arménii Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 3. 2003, Ministerstva zahraničí Spojených států ze dne 31. 3. 2003 a České tiskové kanceláře z let 1998 až 2003. Na základě opatřených podkladů zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení jednotlivých důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval, žalovaný podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, a konečná stanoviska. Je tedy zřejmé, že žalovaný rozhodnutí o neudělení azylu stěžovateli odůvodnil zcela v souladu s ustanovením § 47 odst. 3 správního řádu, a Městský soud v Praze správně toto rozhodnutí nezrušil.

Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž uplatnil důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy tvrdí nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Odůvodnění napadeného rozsudku soudu dle názoru stěžovatele neodpovídá ustanovení § 157 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., neboť neobsahuje žádné skutečnosti vyplývající ze Zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států o stavu dodržování lidských práv v Arménii za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003 či dalších zpráv ve věci shromážděných.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že Městský soud v Praze vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí a postupoval v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s., když přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, a v napadeném rozsudku se dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, přičemž neshledal tvrzené nedostatky a porušení. Stěžovatel v první části žaloby uplatnil pouze obecně formulované námitky, přičemž napadal rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost způsobenou tím, že žalovaný porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, v druhé části žaloby pak znovu popsal problémy, které jeho rodinu provázely ve vlasti. Jelikož stěžovatel stále uváděl jako důvody žádosti o udělení azylu v České republice toliko potíže se soukromými osobami (navíc přiznal, že se ve vlasti neobrátil o pomoc na státní či jiné instituce), proto nebylo třeba se v rámci správního řízení a poté soudního řízení ve věci zabývat komplexním hodnocením situace v Arménii (včetně skutečností vyplývajících ze shora citované zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států), a postačovalo hodnocení této situace ve vztahu ke skutečnostem uváděným stěžovatelem. Nejvyšší správní soud má za to, že odůvodnění napadeného rozsudku Městského soudu v Praze soudu bylo učiněno podrobně a vyčerpávajícím způsobem, poskytuje dostatečnou skutkovou a právní oporu výroku rozsudku, a vyhovuje i dalším požadavkům ustanovení § 157 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel navíc a nově namítá, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného vůbec nejsou popsány skutečnosti, které vyplývají ze Zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států o dodržování lidských práv v Arménii za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003, a že žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav ve vztahu k existenci překážek vycestování. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Pokud tedy stěžovatel citované skutečnosti neuvedl v rámci řízení o žalobě u Městského soudu v Praze, ale teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nemůže se jimi Nejvyšší správní soud zabývat.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl podanou kasační stížnost jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu